

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 26 stycznia 2023 r.

K-1.431.2.3.2022.6.JJ

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2021 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Tuczno ul. Wolności 6, 78-640 Tuczno
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Krzysztof Mikołajczyk Burmistrz Tuczna
Okres objęty kontrolą	2021 r.
Kontrolujący	– Aleksandra Komincz – starszy inspektor wojewódzki (kierownik zespołu kontrolnego), – Małgorzata Konarska – starszy inspektor wojewódzki, z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Upoważnienie nr 30/22 z dnia 21 kwietnia 2022 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), – art. 18 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 717 ze zm.).
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, gospodarność, rzetelność, celowość
Termin kontroli	4 – 13 maja 2022 r.
Rodzaj kontroli	Pozaplanowa, tryb zwykły ¹

¹Mając na względzie obowiązujący na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r., Dz. U. z 2022 r. poz. 340) przedmiotowe czynności, na podstawie art. 21 ustawy

<p>Podstawa prawna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.), zwana dalej ustawą o finansach publicznych. - Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), zwana dalej ustawą o rachunkowości. - Ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1123 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 717 ze zm.), zwana dalej ustawą o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. - Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U z 2020 r. poz. 1944 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1371), zwana dalej ustawą o publicznym transporcie zbiorowym. - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 sierpnia 2019 r. w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1514, Dz.U. z 2021 r. poz. 582) zwane dalej rozporządzeniem w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.), zwane dalej rozporządzeniem w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. - Rozporządzenie (WE) 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, zwane dalej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego.
-------------------------------	--

o kontroli w administracji rządowej, przeprowadzone zostały poza siedzibą podmiotu kontrolowanego, o czym Burmistrz Tuczna został poinformowany w zawiadomieniu o kontroli z dnia 21 kwietnia 2022 r. (znak: K-1.431.2.3.2022.1.AK).

USTALENIA KONTROLI

Zgodnie z art. 1 oraz art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, środki Funduszu służą realizacji zadań własnych organizatorów dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę do ceny usługi za wyjątkiem komunikacji miejskiej.

1. Wniosek o objęcie dopłatą

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, dopłacie ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: Fundusz), podlegają linie komunikacyjne niefunkcjonujące co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. 18 lipca 2019 r. oraz linie, na które umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zostanie zawarta po jej wejściu w życie.

Gmina Tuczna złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego dwa wnioski o objęcie dopłatą w ramach ustawy o funduszu przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w 2021 r.

Jak poinformował Burmistrz Tuczna „(...) linie autobusowe (...) relacji Tuczn-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno oraz (...) Tuczn (...) -Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko są to nowe linie uruchomione w 2021 r. (...)”.

„(...) linie (...) zostały uruchomione na prośbę mieszkańców Gminy Tuczn dojeżdżających do pracy, szkoły, sklepów, urzędu, którzy osobiście przyjeżdżali do Urzędu Miejskiego w Tuczn na spotkania z Burmistrzem Tuczn”.

(dowód: akta kontroli od str. 47 do str. 52)

IV nabór

Wniosek o objęcie dopłatą do linii komunikacyjnej Tuczn-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno złożono w dniu 30 lipca 2021 r., zgodnie z wymaganym terminem, tj. w okresie od 14 do 30 lipca 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 303 do str. 312)

Po przeprowadzeniu weryfikacji wniosku Wydział Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego ZUW w dniu 4 sierpnia 2021 r. zwrócił się do Jednostki o dokonanie jego korekty. Gmina Tuczn przekazała korektę wniosku w dniu 9 sierpnia 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 313 do str. 320)

Do wniosku Jednostka załączyła rozkład jazdy, kalkulacje/wyliczenia planowanej kwoty deficytu dla linii komunikacyjnej, planowanej wielkości pracy eksploatacyjnej oraz planowanej kwoty dopłaty, projekt uchwały organu stanowiącego w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Tuczno oraz oświadczenie Burmistrza Tuczna o braku, w odległości 500 m od przystanków komunikacyjnych i dworców na liniach komunikacyjnych, obiektów wymienionych w §3 pkt 6 rozporządzenia w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

(dowód: akta kontroli od str. 303 do str. 312 oraz od str. 315 do str. 320)

Ponadto Burmistrz Tuczna poinformował, że „*We wniosku o objęcie dopłatą Gmina wskazała długość kursu 30 km tak jak uzgodniono z przewoźnikiem o takiej ilości km była mowa podczas rozmów. Długość kursu jest uśredniona: dłuższa pętla ma długość 38 km, krótsza 22 km co daje nam sumę 60 km a uśredniona wartość to 30 km*”. Wyjaśnienie przyjęto.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Jednocześnie w powyższym zakresie stwierdzono, że:

- do wniosku o objęcie dopłatą nie przedłożono załącznika nr 6, tj. mapy pogładowej/schematu połączeń komunikacyjnych, przystanków, miejscowości początkowej i końcowej linii komunikacyjnej wraz z podaniem miejscowości w których są zlokalizowane,
- w korekcie wniosku błędnie wskazano liczbę zatrzymań autobusu na przystankach komunikacyjnych.

Szczegółowy opis uchybień zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

Wnioskiem objęto 1 linię komunikacyjną o łącznej długości 120 km (tam i z powrotem dziennie). We wniosku wykazano również m.in., że planowana liczba dni pracy dla linii wyniesie 86 dni, planowana łączna wielkość pracy eksploatacyjnej wyniesie 10 320 wkm, planowany deficyt linii wyniesie 31 992,00 zł, natomiast kwotę dopłaty określono w wysokości 28 792,80 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Długość linii dziennie (w wkm)	Liczba dni pracy dla linii	Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej (w wkm)	Planowana kwota deficytu linii	Wnioskowana kwota dopłaty
Tuczno-Wrzosy-Rzeczycyca-Jeziorki Waleckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Waleckie-Rzeczycyca-Wrzosy-Tuczno	120	86	10 320	31 992,00 zł	28 792,80 zł

(dowód: akta kontroli od str. 315 do str. 318)

Planowaną kwotę deficytu linii komunikacyjnej stanowiła różnica pomiędzy planowaną kwotą przychodów linii komunikacyjnej, a planowanym kosztem funkcjonowania linii.

Koszt funkcjonowania linii oszacowano na kwotę 47 472,00 zł (tj. iloczyn planowanej łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej [10 320 wkm] oraz kosztu jednostkowego wozokilometra [4,60 zł/wkm]).

(dowód: akta kontroli str. 311 oraz str. 319)

W zakresie przyjętej stawki kosztu za 1 wozokilometr Jednostka przedłożyła wyjaśnienie PKS Wałcz Sp. z o.o., które było odpowiedzialne za przygotowanie kalkulacji deficytu dla linii „(...) Przy szacowaniu kosztu jednostkowego na 1 km w wysokości 4,60 zł bazowano na naszych kosztach jednostkowych za rok 2019, który był ostatnim rokiem, w którym elementy kosztu 1 kilometra można było oszacować w miarę rzetelnie i prawidłowo. Rok 2020 i 2021 był rokiem pandemii, zawieszania komunikacji publicznej związanej z wprowadzeniem nauki zdalnej i hybrydowej, gdzie koszty jednostkowe nie były adekwatne do planowanych kosztów w m-cu IX, X, XI, XII 2021 r. Koszty jednostkowe za rok 2019 były minimalnie korygowane w oparciu o posiadaną wiedzę w zakresie wzrostu kosztów paliw, energii, wynagrodzeń i innych. (...) Planowany koszt w roku 2019 został wykonany na poziomie 4,16 zł. Założono średni wzrost na IX, X, XI, XII 2021 w stosunku do roku 2019 około 110,58% przyjmując koszt jednostkowy 4,60 zł/km”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Planowaną kwotę przychodów określono na kwotę 15 480,00 zł (tj. iloczyn planowanej łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej [10 320 wkm] oraz przychodu na 1 wozokilometr [1,50 zł]). Z informacji przedłożonej w tym zakresie wynika, że „(...) Planując kwotę przychodu do kalkulacji nie opierano się na danych z innej już funkcjonującej linii przyjmując kwotę przychodów w wysokości 15480,00 zł który to wynika z kalkulacji planowanej kwoty deficytu linii komunikacyjnej w okresie 1.09.2021 r do 31.12.2021 r na linii Tuczno-Płociczno. Kwotę przyjęto szacunkowo na podstawie wniosku mieszkańców tych miejscowości, które zostały zgłoszone do Urzędu Miasta i Gminy w Tucznie-informacje od pracowników UMiG w Tucznie. Nie planowano przychodów w rozbiciu na bilety jednorazowe, miesięczne i dopłaty. (...)”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

V nabór

Wniosek o objęcie dopłatą do linii komunikacyjnej Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko złożono w dniu 10 września 2021 r., zgodnie z wymaganym terminem, tj. w okresie od 3 do 10 września 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 321 do str. 330)

Po przeprowadzeniu weryfikacji wniosku Wydział Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego ZUW w dniu 10 września 2021 r. zwrócił się do Jednostki o jego uzupełnienie. Gmina Tuczno przekazała korektę ww. wniosku w dniu 13 września 2021 r. W dniu 21 września Wydział Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego ZUW ponownie zwrócił się do Gminy z prośbą o kolejną korektę wniosku. Wniosek został przesłany przez Jednostkę w dniu 21 września 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 331 do str. 349)

Do wniosku Jednostka załączyła rozkład jazdy, kalkulacje/wyliczenia planowanej kwoty deficytu dla linii komunikacyjnej, planowanej wielkości pracy eksploatacyjnej oraz planowanej kwoty dopłaty, uchwałę nr XXX/230/2021 Rady Miejskiej w Tucznie z dnia 28 lipca 2021 r. w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Tuczno oraz

oświadczenie Burmistrza Tuczna o braku, w odległości 500 m od przystanków komunikacyjnych i dworców na liniach komunikacyjnych, obiektów wymienionych w §3 pkt 6 rozporządzenia w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

(dowód: akta kontroli od str. 331 do str. 349)

W powyższym zakresie stwierdzono, że:

- do wniosku o objęcie dopłatą nie przedłożono załącznika nr 6, tj. mapy poglądowej/schematu połączeń komunikacyjnych, przystanków, miejscowości początkowej i końcowej linii komunikacyjnej wraz z podaniem miejscowości w których są zlokalizowane,
- w korekcie wniosku błędnie wskazano liczbę zatrzymań autobusu na przystankach komunikacyjnych.

Szczegółowy opis uchybień zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

Wnioskiem objęto 1 linię komunikacyjną o łącznej długości 88 km (tam i z powrotem dziennie). We wniosku wykazano m.in., że planowana liczba dni pracy dla linii wyniesie 64 dni, planowana łączna wielkość pracy eksploatacyjnej wyniesie 5 632 wkm, planowany deficyt linii wyniesie 19 148,80 zł, natomiast kwotę dopłaty określono w wysokości 16 896,00 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Długość linii dziennie (w wkm)	Liczba dni pracy dla linii	Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej (w wkm)	Planowana kwota deficytu linii	Wnioskowana kwota dopłaty
Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko	88	64	5 632	19 148,80 zł	16 896,00 zł

(dowód: akta kontroli od str. 346 do str. 349)

Planowaną kwotę deficytu linii komunikacyjnej stanowiła różnica pomiędzy planowaną kwotą przychodów linii komunikacyjnej, a planowanym kosztem funkcjonowania linii.

Koszt funkcjonowania linii oszacowano na kwotę 25 907,20 zł (tj. iloczyn planowanej łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej [5 632 wkm] oraz kosztu jednostkowego wozokilometra [4,60 zł/wkm]).

(dowód: akta kontroli str. 327)

W zakresie przyjętej stawki kosztu 1 wozokilometra Jednostka przedłożyła wyjaśnienie PKS Wałcz Sp. z o.o., które było odpowiedzialne za przygotowanie kalkulacji deficytu dla linii „(...) Szacując poszczególne kwoty elementów składowych kosztu jednostkowego 1 km w wysokości 4,60 zł, który to wynika z planowanej kwoty deficytu linii komunikacyjnej w okresie od 1.10.2021r do 31.12.2021r na linii Tuczno-Jamienko opierano się na danych bazowych tak jak na linii Tuczno-Płociczno z całego roku 2019. Mając szerszą wiedzę o ewentualnych kosztach (umowa była zawarta później) zmianie uległy tylko koszty jednostkowe 1 km: (...) Ogólny koszt jednostkowy był taki sam jak na linii Tuczno-Płociczno i wyniósł 4,60 zł/km. (...)”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Planowaną kwotę przychodów określono na kwotę 6 758,40 zł (tj. iloczyn planowanej łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej [5 632 wkm] oraz przychodu na 1 wozokilometr [1,20 zł]). W powyższym zakresie Jednostka przedłożyła następujące wyjaśnienia PKS Sp. z o.o. w Wałczu (operatora), z których wynika, że „(...) *Planując kwotę przychodu do kalkulacji nie opierano się na danych z innej już funkcjonującej linii szacując kwote przychodów w wysokości 6758,40 zł wynikającej z kalkulacji kwoty deficytu linii komunikacyjnej w okresie od 1.10.-31.12.2021r (umowa zaczęła funkcjonować od 20.10.2021r). Kwoty przyjęto szacunkowo na podstawie informacji Urzędu Miasta i Gminy Tuczno pochodzących z wniosków zgłoszonych do tego urzędu. Nie planowano przychodów z rozbiem na bilety jednorazowe, miesięczne i dopłaty. (...)*”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Ponadto na dzień kontroli Burmistrz Tuczna przedłożył następujące wyjaśnienie w zakresie sposobu określenia planowanej kwoty przychodów przy obliczaniu deficytu dla obu linii (IV i V nabór). „*Stawka przychodów z linii autobusowej w kwocie 1,50 jest to planowana stawka przychodu wskazana przez przewoźnika na linii relacji Tuczno-Wrzosy-Rzeczycza-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczycza-Wrzosy-Tuczno oraz stawka w kwocie 1,20 jest to również stawka planowana wskazana przez przewoźnika na linii relacji Tuczno ul. 1 Maja-Tuczno ul. Wolności-Tuczno ul. Wolności (osiedle)-Tuczno ul. Dworcowa-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko. Do wyliczenia stawek przychodów z poszczególnych linii uwzględniono planowaną sprzedaż biletów miesięcznych, jednorazowych oraz dopłatę do biletów miesięcznych uzyskiwaną z Urzędu Marszałkowskiego, uzyskana wartość dzielona jest przez ilość km na poszczególnych liniach. Dane do wyliczenia stawek przychodów wzięto na podstawie innych linii o podobnym przebiegu*”.

(dowód: akta kontroli str. 54)

Ponadto kontrolujący zwrócili się z prośbą o wyjaśnienie, czy na dzień dokonywania kalkulacji planowanej kwoty deficytu dla obu linii komunikacyjnych (nabór IV i V) przewoźnik posiadał informacje o innych przychodach, które należałoby uwzględnić dokonując tej kalkulacji. Gmina poinformowała, że „*Na dzień dokonywania kalkulacji planowanej kwoty deficytu dla obu linii komunikacyjnych przewoźnik nie posiadał informacji o innych przychodach, które należałoby uwzględnić przy dokonywaniu kalkulacji*”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Umowy o dopłatę w 2021 r. ze środków Funduszu

Wojewoda Zachodniopomorski zawarł z Gminą Tuczno dwie umowy o dopłatę w roku 2021 ze środków Funduszu do finansowania realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. W dniu 24 sierpnia 2021 r. zawarto umowę nr 45/IR/FRPA/2021 (IV nabór), natomiast w dniu 8 października 2021 r. zawarto umowę nr 52/IR/FRPA/2021 (V nabór). Zgodnie z umowami maksymalna kwota dopłat została określona w wysokości odpowiednio **28 792,80 zł** oraz **16 896,00 zł**.

Dopłaty miały zostać wykorzystane na uruchomienie 1 linii komunikacyjnej o łącznej długości 30 km i wielkości pracy eksploatacyjnej 10 320 wozokilometrów (umowa nr 45/IR/FRPA/2021) oraz

na uruchomienie 1 linii komunikacyjnej o łącznej długości 22 km i wielkości pracy eksploatacyjnej 5 632 wozokilometrów (umowa nr 52/IR/FRPA/2021). W umowach określono także m.in., że Organizator dokonuje wyboru operatora publicznego transportu zbiorowego na zasadach określonych w ustawie o publicznym transporcie zbiorowym oraz zawiera z operatorem umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego po uzyskaniu zgody organu stanowiącego na jej zawarcie. Ponadto wskazano, że warunkiem uzyskania dopłat jest m.in. zawarcie przez Organizatora umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

(dowód: akta kontroli od str. 350 do str. 375)

Umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Uchwałą nr XXX/230/2021 Rady Miejskiej w Tucznie z dnia 28 lipca 2021 r. w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Tuczo organ upoważnił Burmistrza Tuczna do zawarcia umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na zasadach określonych w art. 22 ust. 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym na 2 nowe linie komunikacyjne (IV i V nabór).

(dowód: akta kontroli od str. 329 do str. 330)

W dniu 20 września 2021 r. Gmina Tuczo zawarła z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. z siedzibą w Wałczu umowę o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Tuczo – linia komunikacyjna nr 68049 relacji Tuczo-Płociczno-Tuczo. Umowa obowiązywała w okresie od dnia 1 września do 31 grudnia 2021 r. Wynagrodzenie dla Operatora ustalono jako iloczyn wozokilometrów w okresie rozrachunkowym i stawki za 1 wozokilometr w wysokości 4,60 zł. Maksymalna kwota wynagrodzenia za okres obowiązywania umowy została ustalona w wysokości 47 472,00 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 376 do str. 391)

W dniu 20 października 2021 r. Gmina Tuczo zawarła z ww. Wykonawcą kolejną umowę o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Tuczo – linia komunikacyjna nr 68060 relacji Tuczo-Lubiesz-Marcinkowice-Tuczo. Umowa obowiązywała w okresie od dnia 20 października do 31 grudnia 2021 r. Wynagrodzenie dla Operatora ustalono jako iloczyn wozokilometrów w okresie rozrachunkowym i stawki za 1 wozokilometr w wysokości 4,60 zł. Maksymalna kwota wynagrodzenia za okres obowiązywania umowy została ustalona w wysokości 25 907,20 zł.

W przypadku ww. umowy stwierdzono, że przewoźnik rozpoczął kursy od dnia 18 października 2021 r. W powyższym zakresie Burmistrz Tuczna poinformował, że „Przewoźnik w miesiącu październiku 2021r. rozpoczął kursowanie dwa dni wcześniej tj. 18.10.2021r. gdyż zaczął pracę od poniedziałku a nie jak mówiła umowa od środy 20.10.2021r. (niedopatrzenie pracownika PKS)”. Wyjaśnienie przyjęto mając na uwadze, że nie przekroczono maksymalnej wielkości pracy eksploatacyjnej określonej w umowie z Wojewodą. Jednocześnie stwierdzono, że Jednostka nie dokonała stosownej zmiany w zapisach umowy z przewoźnikiem. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201 oraz od str. 396 do str. 404)

Kontrolujący dokonali analizy umów zawartych przez Gminę z Operatorem pod względem ich zgodności z wymogami określonymi w art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. W powyższym zakresie stwierdzono, że przepisy ww. artykułu nie znajdują w pełni odzwierciedlenia w treści przedmiotowych umów. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli od str. 392 do str. 395 oraz od str. 405 do str. 408)

2. Realizacja zadania

Zgodnie z §3 ust. 1 umów o dopłatę nr 45/IR/FRPA/2021 oraz 52/IR/FRPA/2021 Gmina Tuczo (Organizator) zobowiązana została do składania wniosków o dopłatę. Jednostka złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego następujące wnioski w ramach ustawy o Funduszu przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej:

IV nabór

- o za III kwartał 2021 r.: wniosek przekazano w dniu 6 października 2021 r.,
- o za IV kwartał 2021 r: wniosek przekazano w dniu 30 listopada 2021 r. (korekty wniosku dokonano w dniu 3 grudnia 2021 r.).

(dowód: akta kontroli od str. 409 do str. 429)

V nabór

- o za IV kwartał 2021 r: wniosek przekazano w dniu 30 listopada 2021 r. (korekty wniosku dokonano w dniu 3 grudnia 2021 r.).

(dowód: akta kontroli od str. 430 do str. 443)

Stwierdzono, że wnioski o dopłatę za IV kwartał 2021 r. zostały złożone zgodnie z terminem określonym w umowach z Wojewodą, natomiast wniosek za III kwartał 2021 r. złożono nieterminowo. Składając wniosek Zastępca Burmistrza Tuczna wyjaśniła, że „(...) Proszę o rozpatrzenie wniosku, który został złożony po terminie z uwagi na długotrwałą nieobecność pracownika odpowiedzialnego za obsługę wniosków o dopłatę z funduszu przewozów autobusowych. Burmistrz przekazał załatwienie sprawy innemu pracownikowi, który nigdy nie zajmował się takimi sprawami i nie zauważył terminu złożenia wniosku oczekując na przesłanie danych od przewoźnika. Po dostarczeniu pracownikowi umowy i przeanalizowaniu jej, wniosek składamy niezwłocznie i zobowiązujemy się do przestrzegania w przyszłości terminów składania wniosków wskazanych w umowie. (...)”.

(dowód: akta kontroli od str. 409 do str. 415)

Wnioskami o dopłatę objęto linie komunikacyjne pierwotnie wskazane we wnioskach o objęcie dopłatą. Do wniosków załączano zestawienia dokumentujące m.in. wykonanie pracy przewozowej przez Operatora za dany okres rozliczeniowy oraz wysokość poniesionego wkładu własnego Organizatora części ceny usługi w wysokości nie mniejszej niż 10%, zgodnie z wymogiem §3 ust. 3 umów o dopłatę.

(dowód: akta kontroli od str. 409 do str. 443)

Na podstawie złożonych wniosków o dopłatę Wojewoda Zachodniopomorski przekazał Gminie Tuczno środki z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych w łącznej kwocie **32 260,54 zł**. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Wniosek za kwartał:	Data wpływu wniosku do ZUW	Wnioskowana kwota dopłaty	Data przekazania środków z budżetu państwa	Data wpływu dopłaty do Organizatora	Kwota przekazanej dopłaty
IV nabór (umowa nr 45/IR/FRPA/2021)					
III	06-10-2021	7 365,60 zł	18-10-2021	18-10-2021	7 365,60 zł
IV	03-12-2021	13 806,94 zł	20-12-2021	20-12-2021	13 806,94 zł
RAZEM		21 172,54 zł	RAZEM		21 172,54 zł
V nabór (umowa nr 52/IR/FRPA/2021)					
IV	03-12-2021	11 088,00 zł	20-12-2021	20-12-2021	11 088,00 zł
RAZEM		11 088,00 zł	RAZEM		11 088,00 zł
ŁĄCZNIE		32 260,54 zł	ŁĄCZNIE		32 260,54 zł

(dowód: akta kontroli od str. 451 do str. 455)

W wyniku analizy wniosków o dopłatę stwierdzono, że we wniosku za okres rozliczeniowy IV kwartał 2021 r. (IV nabór) błędnie wykazano kwotę niewykorzystanych środków z poprzedniego okresu rozliczeniowego. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli od str. 424 do str. 429)

Na podstawie dokumentacji przedłożonej przez Gminę kontrolujący zweryfikowali sposób realizacji przedmiotowego zadania.

Praca eksploatacyjna

W wyniku analizy przedstawionych w toku kontroli dokumentów oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono rozbieżność pomiędzy faktycznie wykonaną pracą eksploatacyjną, a tą wykazywaną w dokumentacji składanej do Wojewody. Powyższe dotyczy:

- wniosków o dopłatę (wraz z załącznikami) za IV kwartał do umów nr 45/IR/FRPA/2021 oraz 52/IR/FRPA/2021),
- kwartalnych sprawozdań rozliczających dopłatę za IV kwartał do umów nr 45/IR/FRPA/2021 oraz 52/IR/FRPA/2021 oraz załącznika do sprawozdania za IV kwartał do umowy 52/IR/FRPA/2021,
- rocznego sprawozdania rozliczającego dopłatę do umowy 52/IR/FRPA/2021.

Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

Ustalono, że maksymalna łączna wielkość pracy eksploatacyjnej określona w umowach o dopłatę nie została przekroczona, a dofinansowanie dotyczy przewozów wykonanych w 2021 r. Stwierdzono także, że dopłata została wykorzystana na uruchomienie linii komunikacyjnych o długości i dziennej pracy eksploatacyjnej określonej w załącznikach nr 1 do umów nr 45/IR/FRPA/2021 oraz 52/IR/FRPA/2021, zawartych pomiędzy Wojewodą a Gminą Tuczo, niefunkcjonujących co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

(dowód: akta kontroli od str. 350 do str. 375 oraz str. 599)

Deficyt linii komunikacyjnej

Mając na uwadze fakt, że w §3 ust. 10 umów o dopłatę określono, iż: „W przypadku, gdy w okresie rozliczeniowym dla pojedynczej linii komunikacyjnej w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej wystąpi dodatni wynik finansowy, pomimo pomniejszenia go o kwotę rozsądnego zysku, Organizator nie występuje z wnioskiem o dopłatę do tej linii (...)” dokonano analizy faktycznej wysokości deficytu dla poszczególnych linii komunikacyjnych.

Kontrolujący ustalili, że we wnioskach o dopłatę i kwartalnych sprawozdaniach rozliczających dopłatę wykazywano planowaną kwotę deficytu. W powyższym zakresie Burmistrz Tuczo wyjaśnił, że „Dane ujęte we wnioskach o dopłatę dot. linii Tuczo Płociczno opierały się na wielkościach planowanych. Ustalenie wartości było po stronie przewoźnika a na czas złożenia wniosku Gmina nie posiadała rzeczywistych danych. Dane ujęte we wnioskach o dopłatę dot. linii Tuczo – Jamienko opierały się na wielkościach planowanych. Ustalenie wartości było po stronie przewoźnika a na czas złożenia wniosku Gmina nie posiadała rzeczywistych danych”. „Dane ujęte w kwartalnym sprawozdaniu rozliczającym dopłatę na linii Tuczo – Płociczno zostały naliczone na podstawie kwot planowanych gdyż na dzień składania sprawozdania nie posiadała wszystkich potrzebnych danych, za których podanie odpowiedzialny był przewoźnik PKS Walcz. Dane ujęte w kwartalnym sprawozdaniu rozliczającym dopłatę na linii Tuczo – Jamienko zostały naliczone na podstawie kwot planowanych gdyż na dzień składania sprawozdania nie posiadała wszystkich potrzebnych danych, za których podanie odpowiedzialny był przewoźnik PKS Walcz”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Zgodnie z zawartymi z przewoźnikiem umowami o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego maksymalną kwotę rekompensaty (wynagrodzenia) ustalono jako iloczyn wozokilometrów w okresie rozrachunkowym i stawki za 1 wozokilometr, tj. 4,60 zł brutto. Maksymalną kwotę wynagrodzenia określono w wysokości 47 472,00 zł (IV nabór) oraz 25 907,20 zł (V nabór).

(dowód: akta kontroli od str. 382 do str. 391 oraz od str. 396 do str. 404)

W oparciu o zapisy umów Operator comiesięczne wystawiał faktury. Zgodnie z wyjaśnieniem Burmistrza Tuczo „W wyliczeniu rzeczywistego deficytu linii komunikacyjnych nie uwzględniono rozsądnego zysku”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

W wyniku analizy ww. faktur wraz z załącznikami kontrolujący stwierdzili, że:

- do obliczenia deficytu przyjęto nieprawidłowe kwoty przychodów. Powyższe dotyczy linii Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno w miesiącu wrześniu i grudniu 2021 r. oraz linii Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko w miesiącu grudniu 2021 r.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli od str. 445 do str. 450 oraz od str. 464 do str. 507)

Podsumowanie dokonanej przez kontrolujących analizy faktycznie wykonanej pracy eksploatacyjnej i rzeczywistego deficytu linii komunikacyjnej zawarto poniższej w tabeli.

Okres rozliczeniowy	Długość linii komunikacyjnej (w wkm)	Liczba dni pracy eksploatacyjnej	Wielkość pracy eksploatacyjnej (w wkm)	Kwota deficytu	Kwota dopłaty	Wkład własny Organizatora
IV nabór (umowa nr 45/IR/FRPA/2021)						
III kwartał	120	22	2 640	5 086,31 zł	4 488,17 zł	498,69 zł
IV kwartał		63	7 560	19 320,03 zł	14 954,95 zł	4 419,96 zł
RAZEM		85	10 200	24 406,34 zł	19 443,12 zł	4 918,65 zł
V nabór (umowa nr 52/IR/FRPA/2021)						
IV kwartał	88	52	4 576	21 049,60 zł	11 068,64 zł	9 980,96 zł
RAZEM		52	4 576	21 049,60 zł	11 068,64 zł	9 980,96 zł
ŁĄCZNIE		137	14 776	45 455,94 zł	30 511,76 zł	14 899,61 zł

Kontrolujący ustalili, że łączna wielkość wykonanej pracy eksploatacyjnej dla linii komunikacyjnych wyniosła 14 776 wkm, w tym 10 200 wkm (IV nabór) oraz 4 576 wkm (V nabór). Natomiast rzeczywisty deficyt linii komunikacyjnych stanowił kwotę 45 455,94 zł, w tym 24 406,34 zł (IV nabór) oraz 21 049,60 zł (V nabór).

(dowód: akta kontroli od str. 447 do str. 450 oraz str. 599)

Nadzór Organizatora nad realizacją zadania

W trakcie czynności kontrolnych Burmistrz Tuczna oświadczył, że „(...) w dniu 28.10.2021 r., 16.11.2021 r., oraz w dniach 21-21.12.2021 r. została przeprowadzona kontrola przejazdów autobusu na linii relacji Tuczno ul. 1 Maja-Tuczno ul. Wolności (osiedle)-Tuczno ul. Dworcowa-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko realizowana przez przewoźnika Watcz spółka z o.o. zgodnie z zawartą umową w dniu 20.10.2021 r. o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej. Kontrola dotyczyła informacji czy przejazdy kursów odbywały się zgodnie z rozkładem jazdy, osobą kontrolującą był Burmistrz Tuczna. Kontrola wykazała, że kursy odbywały się zgodnie z rozkładem jazdy lecz liczebność pasażerów podczas kursów była znikoma. Po

kontroli podjęto decyzję że po zakończeniu obowiązywania umowy kurs zostanie zlikwidowany. Kontrola odbywała się w związku z otrzymanymi sygnałami od przewoźnika o znikomej frekwencji pasażerów na powyższej linii. (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 55)

Mając na uwadze powyższe oświadczenie oraz fakt, że na podstawie załączników do faktur wystawionych przez przewoźnika za realizację przewozów na linii Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko stwierdzono, że liczba ogółem pasażerów korzystających z przejazdów autobusowych w październiku wyniosła 1, listopadzie 5, a w grudniu 0, zapytano czy i w jaki sposób Gmina dokonała analizy celowości uruchomienia tej linii na 4 kursach dziennie. Poproszono również o wyjaśnienie przyczyny nieskorzystania z możliwości wskazanej w §1 ust. 6 umowy zawartej z Wojewodą Zachodniopomorskim, tj. możliwości, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu pisemnej zgody Wojewody, zmiany w zakresie częstotliwości połączeń oraz wielkości pracy eksploatacyjnej dla linii komunikacyjnej. Z informacji udzielonej przez Burmistrza Tuczna wynika, że *„Analizy celowości uruchomienia linii Tuczno – Jamienko dokonano na podstawie spotkań mieszkańców z Burmistrem na ich prośbę, po trzech miesiącach od uruchomienia linii i po analizie faktur z trzech miesięcy podjęto decyzję o natychmiastowym zaprzestaniu kursów na danej linii. Kursy były organizowane przez Gminę po raz pierwszy. Ponadto analiza celowości nie była wymagana Urząd Wojewódzki na żadnym etapie starania się o dopłatę do przewozów autobusowych”.*

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201 oraz od str. 489 do str. 507)

Ponadto na podstawie udzielonych przez Gminę wyjaśnień stwierdzono, że:

1. nie przeprowadzono kontroli funkcjonowania linii relacji Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno,
2. nie weryfikowano, czy na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą wystąpił dodatni wynik finansowy,
3. nie dokonywano analizy prawidłowości wykazanego deficytu oraz faktycznie zrealizowanej pracy eksploatacyjnej przez przewoźnika.

Szczegółowy opis uchybień zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

Mając na uwadze powyższe oraz stwierdzone przez kontrolujących nieprawidłowości /uchybień w odniesieniu do wykazanych kwot deficytu oraz zrealizowanej pracy przewozowej, które opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości/uchybień – Ad 2. Realizacja zadania należy stwierdzić, że nadzór prowadzony przez Gminę w tym zakresie był niewystarczający.

Kontrolujący zwrócili się również z zapytaniem, czy do Gminy wpłynęły skargi lub wnioski dotyczące funkcjonowania linii komunikacyjnych. Burmistrz Tuczna oświadczył, że *„(...) w okresie funkcjonowania linii autobusowych relacji Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno oraz relacji Tuczno ul. Maja-Tuczno*

ul. Wolności-Tuczno ul. Wolności (osiedle)-Tuczno ul. Dworcowa-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko (od 01-09-2021r. do 31.12-2021r.) nie wpłynęły do Urzędu Miejskiego w Tucznie żadne skargi i wnioski dotyczące zastrzeżeń co do funkcjonowania linii autobusowych”.

(dowód: akta kontroli str. 56)

Ponadto Gmina przedłożyła wyjaśnienie PKS Wałcz Sp. z o.o., z którego wynika, że „(...) w okresach realizacji przewozów w linii (...) relacji Tuczno-Płociczno-Tuczno oraz linii (...) relacji Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko nie odnotowano skarg na ich funkcjonowanie”.

(dowód: akta kontroli od str. 58 do str. 60)

3. Dokumentacja finansowo-księgowo zadania

Zgodnie z §7 ust. 1 umów nr 45/IR/FRPA/2021 z dnia 24 sierpnia 2021 r. oraz nr 52/IR/FRPA/2021 z dnia 8 października 2021 r. Gmina została zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych dopłat oraz wydatków objętych dopłatą, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

Wpływ środków z dopłaty wyodrębniono na koncie 130 w kwocie ogółem 32 260,54 zł, w tym w ramach umowy nr:

- 45/IR/FRPA/2021 z dnia 24 sierpnia 2021 r. w wysokości 21 172,54 zł,
- 52/IR/FRPA/2021 z dnia 8 października 2021 r. w wysokości 11 088,00 zł.

W powyższym zakresie stwierdzono, że Gmina zaksięgowała wpływ środków dopłaty na nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 451)

Wydatki z dopłaty zaksięgowano na koncie 130-002-60004-4300-02000, w sposób umożliwiający ich identyfikację.

(dowód: akta kontroli od str. 458 do str. 459 oraz od str. 462 do str. 463)

Na fakturach dokumentujących wydatki dotyczące realizowanych przewozów autobusowych Gmina zawarła opisy stwierdzające, że zostały one sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby upoważnione, co było zgodne z art. 21 ustawy o rachunkowości. Ponadto w załącznikach do faktur zawarto m.in. informacje, z których wynika jaka kwota została sfinansowana ze środków dopłaty, a jaka z środków własnych.

(dowód: akta kontroli od str. 464 do str. 507)

4. Sprawozdawczość

Kontrolujący dokonali weryfikacji terminowości złożenia kwartalnych i rocznych sprawozdań rozliczających dopłatę (IV i V nabór). W powyższym zakresie stwierdzono, że:

- sprawozdanie za III kwartał 2021 r. złożono w dniu 15 października 2021 r. (termin do dnia 14 października 2021 r.). **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.** Korektę ww. sprawozdania przekazano także dnia 15 października 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 508 do str. 520)

- sprawozdanie za IV kwartał 2021 r. (IV i V nabór) złożono w dniu 14 stycznia 2022 r. (termin do dnia 14 stycznia 2022 r.). Ponadto w dniu 17 stycznia 2022 r. dokonano korekty sprawozdania dotyczącego IV naboru.

(dowód: akta kontroli od str. 521 do str. 540)

W wyniku analizy kwartalnych sprawozdań (IV i V nabór) stwierdzono, że w przypadku sprawozdań za IV kwartał 2021 r. nieprawidłowo wykazano w nich wielkość zrealizowanej pracy eksploatacyjnej. Szczegóły zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień Ad 2. Realizacja zadania – Praca eksploatacyjna.

(dowód: akta kontroli od str. 531 do str. 533 oraz od str. 534 do str. 537)

Ponadto w sprawozdaniach za III i IV kwartał 2021 r. (IV nabór) Gmina nieprawidłowo wykazała kwotę otrzymanych środków z dopłaty. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli od str. 517 do str. 520 oraz od str. 531 do str. 533)

W odniesieniu do rocznych sprawozdań rozliczających dopłatę za 2021 r. (IV i V nabór) ustalono, że zostały one przesłane do ZUW w dniu 23 lutego 2022 r., co było niezgodne z terminem określonym w umowach o dopłatę nr 45/IR/FRPA/2021 oraz nr 52/IR/FRPA/2021. Składając sprawozdania Burmistrz Tucznia poinformował, że „(...) Proszę o przyjęcie sprawozdania rocznego, które zostało złożone po terminie z uwagi na nieobecność pracownika odpowiedzialnego za wysłanie sprawozdania”.

(dowód: akta kontroli od str. 542 do str. 545 oraz od str. 551 do str. 554)

Analiza rocznych sprawozdań rozliczających dopłatę (IV i V nabór) wykazała, że w przypadku sprawozdania dotyczącego IV naboru Jednostka prawidłowo wykazała wielkość zrealizowanej pracy eksploatacyjnej, tj. 10 200 wkm. Natomiast w odniesieniu do sprawozdania dotyczącego V naboru wykazano nieprawidłową wielkość pracy przewozowej, tj. 5 124 wkm, zamiast 4 576. Szczegóły zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień Ad 2. Realizacja zadania – Praca eksploatacyjna.

(dowód: akta kontroli od str. 542 do str. 545 oraz od str. 551 do str. 554)

Mając na względzie nieprawidłowości/uchybienia, które zostały opisane w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości/uchybień Ad 2. Realizacja zadania stwierdzono, że przedłożone przez Gminę załączniki do rocznych sprawozdań rozliczających dopłatę nie zawierają

prawidłowych danych w zakresie pracy eksploatacyjnej (V nabór), deficytów linii komunikacyjnych (IV i V nabór) oraz osiągniętych przychodów na liniach (IV i V nabór).

Ponadto w załącznikach do rocznych sprawozdań rozliczających dopłatę (IV nabór) błędnie wykazano kwotę wkładu własnego oraz kwotę wykorzystanej dopłaty. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli od str. 546 do str. 549, od str. 555 do str. 557, od str. 445 do str. 450 oraz od str. 599)

Ustalono również, że dane ujęte w rocznych sprawozdaniach rozliczających dopłatę za 2021 r. w zakresie otrzymanej kwoty dopłaty oraz środków dopłaty zwróconych przez Gminę są zgodne przedłożoną dokumentacją finansowo-księgową.

(dowód: akta kontroli od str. 542 do str. 545 oraz od str. 551 do str. 554 oraz od str. 451 do str. 455)

W sprawozdaniu budżetowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2021 r., Gmina wykazała dopłatę z funduszu w łącznej wysokości 31 416,17 zł (rozdział 60004, §2710), co znajduje odzwierciedlenie w ewidencji księgowej konta 130-001-6004-2710-02000. Dochody w ww. sprawozdaniu zostały ujęte na nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. jak w ewidencji księgowej, w §2710. Szczegóły nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości Ad. 3 Dokumentacja finansowo-księgowa zadania.

(dowód: akta kontroli od str. 558 do str. 570 oraz od str. 451 do str. 452)

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2021 r. zaewidencjonowano w rozdziale 60004, §4300 wydatki wykonane w kwocie 26 756,90 zł oraz zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego dot. przewozów autobusowych realizowanych w 2021 r. (zobowiązania do uregulowania w 2022 r.) w kwocie 18 645,47 zł. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w ewidencji księgowej kont 130.

(dowód: akta kontroli od str. 571 do str. 598 oraz od str. 456 do str. 463)

5. Rozliczenie zadania

W umowach o dopłatę określono m.in. łączną wielkość pracy eksploatacyjnej w liczbie 15 952 wkm, w tym:

- w ramach umowy nr 45/IR/FRPA/2021 (IV nabór): 10 320 wozokilometrów,
- w ramach umowy nr 52/IR/FRPA/2021 (V nabór): 5 632 wozokilometrów.

Kontrolujący ustalili, że we wnioskach o dopłatę Gmina wykazała wielkość pracy przewozowej w łącznej wysokości 14 984 wkm [tj. 10 320 wkm (IV nabór) oraz 4 664 wkm (V nabór)]. Szczegółowe dane w tym zakresie, wraz z faktyczną wielkością pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach, w podziale na poszczególne linie komunikacyjne, przedstawiono w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Wielkość pracy eksploatacyjnej wykazana we wnioskach o dopłatę (w wkm)	Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej (w wkm)	Różnica (w wkm)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (2 - 3)</i>
IV nabór (umowa nr 45/IR/FRPA/2021)			
Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno	10 320	10 200	120
V nabór (umowa nr 52/IR/FRPA/2021)			
Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko	4 664	4 576	88
RAZEM	14 984	14 776	208

Stwierdzono, że rzeczywista wielkość wykonanej pracy eksploatacyjnej jest niezgodna z danymi wykazanymi we wnioskach o dopłatę, co szczegółowo opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień – Ad 2. Realizacja zadania – Praca eksploatacyjna.

(dowód: akta kontroli od str. 409 do str. 415, od str. 424 do str. 429, od str. 438 do str. 443, str. 599)

Na podstawie dokumentacji przedłożonej przez Jednostkę ustalono wykorzystanie środków dopłaty i środków własnych na realizację zadania.

Linia komunikacyjna	Dopłata	Środki własne	Razem
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (2 + 3)</i>
IV nabór (umowa nr 45/IR/FRPA/2021)			
Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno	19 443,12 zł	4 918,65 zł	24 361,77 zł
V nabór (umowa nr 52/IR/FRPA/2021)			
Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko	11 068,64 zł	9 980,96 zł	21 049,60 zł
RAZEM	30 511,76 zł	14 899,61 zł	45 411,37 zł

Łączny koszt zadania wyniósł 45 411,37 zł, w tym ze środków dopłaty poniesiono wydatki w kwocie 30 511,76 zł, natomiast środki własne stanowiły kwotę 14 899,61 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 456 do str. 463)

Kontrolujący dokonali szczegółowej weryfikacji prawidłowości i wysokości wykorzystanych środków z dopłaty na liniach komunikacyjnych. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Kwota dopłaty							Łączna kwota dopłaty do zwrotu
Otrzymana	Należna	Różnica	Wykorzystana	Niewykorzystana	Zwrócona	Niezwrócona	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3 (1 - 2)</i>	<i>4</i>	<i>5 (1 - 4)</i>	<i>6</i>	<i>7 (5 - 6)</i>	<i>8</i>
Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno							
21 172,54 zł	19 443,12 zł	1 729,42 zł	19 443,12 zł	1 729,42 zł	825,01 zł	904,41 zł	904,41 zł

Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko							
11 088,00 zł	11 068,64 zł	19,36 zł	11 068,64 zł	19,36	19,36 zł	0,00 zł	0,00 zł
32 260,54 zł	30 511,76 zł	1 748,78 zł	30 511,76 zł	1 748,78 zł	844,37 zł	904,41 zł	904,41 zł

Gmina na realizację zadania w 2021 r. otrzymała dopłatę w łącznej wysokości 32 260,54 zł, natomiast wykonanie wydatków wyniosło 30 511,76 zł. W związku z powyższym zwrot dopłaty powinien stanowić kwotę 1 748,78 zł (32 260,54 zł – 30 511,76 zł = 1 748,78 zł). W dniu 14 stycznia 2022 r. Jednostka dokonała jedynie zwrotu środków z dopłaty w wysokości 844,37 zł. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 451 do str. 463)

Kontrolujący zweryfikowali także, czy Gmina zrealizowała zapis §2 ust. 2 pkt 1 umów zawartych z Wojewodą Zachodniopomorskim, w których określono, że warunkiem uzyskania dopłaty jest sfinansowanie ze środków własnych Organizatora części ceny usługi, w wysokości nie mniejszej niż 10%. Analizie podano również czy kwota dopłaty udzielona z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej nie przekroczyła maksymalnej dopuszczalnej kwoty wynoszącej do 90% deficytu (ceny usługi) na danej linii komunikacyjnej objętej dofinansowaniem w poszczególnych miesiącach. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Okres rozliczeniowy	Deficyt linii komunikacyjnej	10% kwoty deficytu	Wydatkowane środki własne		90% kwoty deficytu	Wydatkowane środki dopłaty	
			kwota	udział % do deficytu		kwota	udział % do deficytu
1	2	3 (2 x 0,1)	4	5 (4 / 2)	6 (2 x 0,9)	7	8 (7 / 2)
Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno							
wrzesień	5 086,31 zł	508,63 zł	498,69 zł	9,80%	4 577,68 zł	4 488,17 zł	88,24%
III kwartał	5 086,31 zł	508,63 zł	498,69 zł	9,80%	4 577,68 zł	4 488,17 zł	88,24%
październik	5 418,09 zł	541,81 zł	541,81 zł	10,00%	4 876,28 zł	4 876,28 zł	90,00%
listopad	4 621,75 zł	462,18 zł	904,28 zł	19,57%	4 159,58 zł	3 717,47 zł	80,43%
grudzień	9 280,19 zł	928,02 zł	2 973,87 zł	32,05%	8 352,17 zł	6 361,20 zł	68,55%
IV kwartał	19 320,03 zł	1 932,00 zł	4 419,96 zł	22,88%	17 388,03 zł	14 954,95 zł	77,41%
Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko							
październik	4 048,00 zł	404,80 zł	404,80 zł	10,00%	3 643,20 zł	3 643,20 zł	90,00%
listopad	7 691,20 zł	769,12 zł	2 411,20 zł	31,35%	6 922,08 zł	5 280,00 zł	68,65%
grudzień	9 310,40 zł	931,04 zł	7 164,96 zł	76,96%	8 379,36 zł	2 145,44 zł	23,04%
IV kwartał	21 049,60 zł	2 104,96 zł	9 980,96 zł	47,42%	18 944,64 zł	11 068,64 zł	52,58%
RAZEM	45 455,94 zł	4 545,59 zł	14 899,61 zł	32,78%	40 910,35 zł	30 511,76 zł	67,12%

(dowód: akta kontroli od str. 447 do str. 450 oraz od str. 456 do str. 463)

W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami w zakresie kwot osiągniętych przychodów zmianie uległy kwoty deficytu linii komunikacyjnej Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno w miesiącach wrzesień i grudzień 2021 r.

Powyższe spowodowało zmianę udziału % środków własnych w stosunku do kwoty deficytu na linii Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno w miesiącu wrześniu (9,80%), natomiast nie miało wpływu na % udział środków własnych i dopłaty w stosunku do deficytu za miesiąc grudzień 2021 r. na linii Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno.

Dochody uzyskane przy realizacji zadania

W związku zapisem § 4 ust. 1 zawartych umów z Wojewodą, kontrolujący zwrócili się o wyjaśnienie czy Gmina przy realizacji umów uzyskała dochody, których nie można było przewidzieć, w szczególności z kar umownych i odsetek od środków Funduszu zgromadzonych na rachunku Organizatora. Burmistrz Tuczna poinformował, że „*Gmina Tuczno nie uzyskała żadnych dochodów przy realizacji umowy*”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

Ad 1. Wniosek o objęcie dopłatą

Niekompletne zapisy w treści umów zawartych z operatorem pod względem zgodności z art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (IV i V nabór)

Analiza umowy zawartej w dniu 20 września 2021 r. o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Tuczno – linia komunikacyjna relacji Tuczno-Płociczno-Tuczno oraz umowy z dnia 20 października 2021 r. o świadczenie tych usług na linii relacji Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko wykazała, że przepisy art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym nie znajdują w pełni odzwierciedlenia w treści przedmiotowych umów. W umowach nie określono bowiem:

- wymagań w stosunku do środków transportu dotyczących wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technicznych,
- warunków zmiany opłat za przewóz oraz innych opłat, o których mowa w ustawie Prawo przewozowe, za usługę świadczoną w zakresie publicznego transportu zbiorowego oraz zapisów określających stronę umowy, której przysługują wpływy z opłat innych, niż opłaty za przewóz,
- zasad rozliczeń, z uwzględnieniem stosowania przez operatora ulg ustawowych oraz ulg ustanowionych na obszarze właściwości danego Organizatora,
- zasad rozliczeń za realizację usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających wykonywanie tych usług z przyczyn niezależnych od operatora,
- strony umowy, która jest zobowiązana do wykonania obowiązku umieszczenia na dworcu dostępnego do wglądu pasażerów regulaminu przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym,

- strony umowy, która jest zobowiązana do wykonania obowiązku umieszczenia w każdym środku transportu wykonującym przewozy w transporcie drogowym wyciągu z cennika opłat lub taryfy, przy czym cennik opłat w przewozach o charakterze użyteczności publicznej powinien także zawierać ceny biletów ulgowych,
- sposobu dystrybucji biletów,
- warunków wykorzystywania środków transportu w zależności od natężenia ruchu pasażerów.

(dowód: akta kontroli od str. 382 do str. 408)

Kontrolujący poprosili o podanie przyczyny braku ww. zapisów w umowie. Jednostka wyjaśniła, że „*W umowach z operatorem na świadczenie usług przewozowych nie zostały zawarte zapisy określone w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 z uwagi na fakt iż Umowa była przygotowana przez Prawnika Urzędu Miejskiego w Tucznie, pracownik merytoryczny nie brał udziału w konstruowaniu mowy a na dzień dzisiejszy od stycznia 2022 r. nastąpiła zmiana prawnika i nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć dlaczego dane zapisy nie znalazły się w umowie. Umowy były dostarczone w terminie do Urzędu Wojewódzkiego a ich treść nie została w żaden sposób zakwestionowana we wcześniejszych etapach realizacji programu*”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Mając na uwadze powyższą odpowiedź należy zauważyć, że art. 25 ust. 3 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym normuje podstawowe zapisy jakie obligatoryjnie powinny znaleźć się w umowie o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Gmina sporządzając umowy z operatorem była zatem zobowiązana zawrzeć w nich wszystkie elementy wymagane ww. zapisami.

Zgodnie z wyjaśnieniem Jednostki nie jest ona w stanie określić przyczyny niezawarcia w umowach kompletnych zapisów pod względem zgodności z art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym z uwagi na to, że osoba sporządzająca ww. umowy nie świadczy już usług na rzecz Gminy. Działanie to spowodowało, że w umowach tych brak jest części zapisów wymaganych przez art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Ad 2. Realizacja zadania

Deficyt linii komunikacyjnej

Przyjęcie nieprawidłowej kwoty przychodów do obliczenia deficytu linii komunikacyjnych

Kontrolujący ustalili, że deficyt linii komunikacyjnych był ustalany przez przewoźnika na podstawie poniesionych kosztów i osiągniętych przychodów. Dane w tym zakresie przedkładane były w formie załączników do wystawianych przez PKS Wałcz Sp. z o.o. faktur. W wyniku analizy ww. załączników oraz ewidencji sprzedaży biletów przedłożonej w toku kontroli (pismo PKS Wałcz Sp. z o.o. z dnia 9 maja 2022 r.) stwierdzono rozbieżności w wysokości przychodów, które zostały przyjęte przez przewoźnika do obliczeń.

(dowód: akta kontroli od str. 464 do str. 507, od str. 61 do str. 173 oraz od str. 183 do str. 184)

Mając na uwadze powyższe zwrócono się do Gminy o ich wyjaśnienie. Jednostka do udzielonych w dniu 27 maja 2022 r. odpowiedzi załączyła dodatkowe zestawienia sprzedaży biletów (tj. IV nabór: przedłożono zestawienia sprzedaży biletów za okres wrzesień – grudzień 2021 r., V nabór – przedłożono zestawienia sprzedaży biletów za miesiąc listopad 2021 r. na kursach 435 oraz 217 oraz za miesiąc grudzień 2021 r. na kursach 286, 237 i 217) oraz otrzymanych dopłat do biletów ulgowych, które także poddano weryfikacji.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 302, od str. 445 do str. 446 oraz od str. 464 do str. 507)

Ustalone rozbieżności przedstawiono w poniższych tabelach.

Linia Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Waleckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Waleckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno (wrzesień 2021 r.)

nr kursu	Załącznik do faktury SP1/79/09/2021 (pismo PKS Wałcz) (netto)			ewidencja biletów / dopłat PKS Wałcz Sp. z o.o. przedłożona przez Gminę do wyjaśnień z dnia 27.05.2022 r. (netto)			różnica
	sprzedaż biletów	dopłaty	razem	sprzedaż biletów	dopłaty	razem	
	1	2	3 (1+2)	4	5	6(4+5)	
321	556,17 zł	534,39 zł	1 090,56 zł	556,17 zł	534,39 zł	1 090,56 zł	0,00 zł
234	56,28 zł	54,06 zł	110,34 zł	56,28 zł	54,06 zł	110,34 zł	0,00 zł
356	2 074,89 zł	2 213,22 zł	4 288,11 zł	2 213,22 zł	1 982,80 zł	4 196,02 zł	92,09 zł
156	56,27 zł	54,06 zł	110,33 zł	56,27 zł	54,06 zł	110,33 zł	0,00 zł
razem	2 743,61 zł	2 855,73 zł	5 599,34 zł	2 881,94 zł	2 625,31 zł	5 507,25 zł	92,09 zł

Stwierdzono, że w miesiącu wrześniu 2021 r. kwota przychodów na ww. linii została zawyżona o 92,09 zł. Do obliczenia deficytu przyjęto bowiem 5 599,34 zł, podczas gdy z analizy dokumentacji przedłożonej przez Gminę wynika kwota 5 507,25 zł.

(dowód: akta kontroli str. 446)

W powyższym zakresie Burmistrz Tuczna przedłożył wyjaśnienie PKS Wałcz Sp. z o.o. „(...) W informacji przekazanej Państwu wkradł się błąd. Na linii 356 w pozycji dopłaty podano sprzedaż biletów, zaś dopłaty powinny wynosić 1982,80 zł. Za błąd przepraszamy (...)”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Linia Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Waleckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Waleckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno (grudzień 2021 r.)

nr kursu	Załącznik do faktury SP1/110/12/2021 (pismo PKS Wałcz) (netto)	ewidencja biletów PKS Wałcz Sp. z o.o. przedłożona przez Gminę do wyjaśnień z dnia 27.05.2022 r. (netto)	różnica

	sprzedaż biletów	dopłaty	razem	sprzedaż biletów	dopłaty	razem	
	1	2	3 (1+2)	4	5	6 (4+5)	7 (3 - 6)
321	556,17 zł	534,39 zł	1 090,56 zł	556,17 zł	534,39 zł	1 090,56 zł	0,00 zł
234	126,56 zł	121,59 zł	248,15 zł	126,56 zł	121,59 zł	248,15 zł	0,00 zł
356	2 202,25 zł	2 115,81 zł	4 318,06 zł	2 253,07 zł	2 115,81 zł	4 368,88 zł	-50,82 zł
156	153,02 zł	147,02 zł	300,04 zł	153,02 zł	147,02 zł	300,04 zł	0,00 zł
razem	3 038,00 zł	2 918,81 zł	5 956,81 zł	3 088,82 zł	2 918,81 zł	6 007,63 zł	-50,82 zł

Stwierdzono, że w miesiącu grudniu 2021 r. kwota przychodów na ww. linii została zaniżona o 50,82 zł. Do obliczenia deficytu przyjęto bowiem 5 956,81 zł, podczas gdy z analizy dokumentacji przedłożonej przez Gminę wynika kwota 6 007,63 zł.

(dowód: akta kontroli str. 446)

W powyższym zakresie Burmistrz Tuczna przedłożył wyjaśnienie PKS Wałcz Sp. z o.o. „(...) W informacji przekazanej Państwu za grudzień w pozycji przychody ze sprzedaży na kursie nr 356 błędnie podano przychody ze sprzedaży biletów. Powinny wynosić 2 253,07 zł. (podano 2 202,25 tylko za bilety ulgowe). Za błąd przepraszamy (...)”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Linia Tuczo-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko (grudzień 2021 r.)

nr kursu	Załącznik do faktury SP1/111/12/2021 (pismo PKS Wałcz) (netto)			ewidencja biletów przedłożona przez PKS Wałcz Sp. z o.o.			różnica
	sprzedaż biletów	dopłaty	razem	sprzedaż biletów	dopłaty	razem	
	1	2	3 (1+2)	4	5	6 (4+5)	
218	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
286	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	9,54 zł *	0,00 zł	9,54 zł *	-9,54 zł
237	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	9,54 zł *	0,00 zł	9,54 zł *	-9,54 zł
438	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
435	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
439	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
217	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	9,54 zł *	0,00 zł	9,54 zł *	-9,54 zł
440	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
razem	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	28,62 zł	0,00 zł	28,62 zł	-28,62 zł

* Ustalono na podstawie ewidencji biletów PKS Wałcz Sp. z o.o. przedłożonej przez Gminę do wyjaśnień z dnia 27.05.2022 r. Pozostałe wartości ustalone na podstawie ewidencji biletów przedłożonej w trakcie czynności kontrolnych (pismo PKS Wałcz Sp. z o.o. z dnia 9 maja 2022 r.).

Stwierdzono, że w miesiącu grudniu 2021 r. kwota przychodów na ww. linii została zaniżona o 28,62 zł. Do obliczenia deficytu przyjęto bowiem 0,00 zł, podczas gdy z analizy dokumentacji przedłożonej przez Gminę wynika kwota 28,62 zł.

(dowód: akta kontroli str. 445)

W powyższym zakresie Burmistrz Tuczna przedłożył wyjaśnienie PKS Wałcz Sp. z o.o., które potwierdza dane zawarte w ww. zestawieniu.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Powyższe rozbieżności w wysokości przychodów miały wpływ na obliczenie kwoty deficytu linii komunikacyjnej Tuczo-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczo w miesiącach wrzesień i grudzień 2021 r. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższych tabelach.

Linia Tuczo-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczo (wrzesień 2021 r.)

Wyliczenie deficytu linii komunikacyjnej		Załącznik do faktury SP1/79/09/2021	Obliczony przez kontrolujących
1	przychód netto	5 599,34 zł	5 507,25 zł
2	ilość wkm	2 640	2 640
3	przychód na 1 wkm (1 / 2)	2,12 zł	2,09 zł
4	koszt rzeczywisty poniesiony przez PKS Sp. z o.o. na 1 wkm	3,87 zł	3,87 zł
5	koszt rzeczywisty ogółem (2 x 4)	10 216,80 zł	10 216,80 zł
6	kwota deficytu netto (1 - 5)	4 617,46 zł	4 709,55 zł
7	kwota deficytu brutto (6 x 1,08)	4 986,86 zł	5 086,31 zł

Kontrolujący ustalili, że deficyt ww. linii komunikacyjnej w miesiącu wrześniu 2021 r., przy uwzględnieniu prawidłowej kwoty przychodów, powinien wynieść 5 086,31 zł (brutto).

(dowód: akta kontroli str. 447)

Linia Tuczo-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczo (grudzień 2021 r.)

Wyliczenie deficytu linii komunikacyjnej		Załącznik do faktury SP1/110/12/2021	Obliczony przez kontrolujących
1	przychód netto	5 956,81 zł	6 007,63 zł
2	ilość wkm	2 760	2 760
3	przychód na 1 wkm (1 / 2)	2,16 zł	2,18 zł
4	koszt rzeczywisty poniesiony przez PKS Sp. z o.o. na 1 wkm	5,29 zł	5,29 zł
5	koszt rzeczywisty ogółem (2 x 4)	14 600,40 zł	14 600,40 zł
6	kwota deficytu netto (1 - 5)	8 643,58 zł	8 592,77 zł
7	kwota deficytu brutto (6 x 1,08)	9 335,07 zł	9 280,19 zł

Kontrolujący ustalili, że deficyt ww. linii komunikacyjnej w miesiącu grudniu 2021 r., przy uwzględnieniu prawidłowej kwoty przychodów, powinien wynieść 9 280,19 zł (brutto).

(dowód: akta kontroli str. 448)

Ponadto stwierdzono, że przyjęcie nieprawidłowej kwoty przychodów do obliczeń deficytu na linii Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko nie wpłynęło na jego wysokość. Poniżej tabela w tym zakresie.

Linia Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko (grudzień 2021 r.)

Wyliczenie deficytu linii komunikacyjnej		Załącznik do faktury SP1/111/12/2021	Obliczony przez kontrolujących
1	przychód netto	0,00 zł	28,62 zł
2	ilość wkm	2 024	2 024
3	przychód na 1 wkm (1 / 2)	0,00 zł	0,01 zł
4	stawka dopłaty z umowy	4,60 zł	4,60 zł
5	koszt rzeczywisty poniesiony przez PKS Sp. z o.o. na 1 wkm	5,29 zł	5,29 zł
6	koszt rzeczywisty ogółem (2 x 5)	10 706,96 zł	10 706,96 zł
7	kwota deficytu netto (1-5)	10 706,96 zł	10 678,34 zł
8	maksymalna kwota deficytu wynikająca z umowy zawartej z PKS*	9 310,40 zł	9 310,40 zł

* obliczone jako iloczyn wozokilometrów w okresie rozrachunkowym (2 024) i stawki za 1 wkm na linii (4,60 zł brutto)

(dowód: akta kontroli str. 450)

Jak wynika z wyjaśnień przedstawionych przez Gminę, przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości były błędy w wykazywaniu kwot przychodów. Działanie to skutkowało przyjęciem nieprawidłowych wartości do obliczenia deficytu linii komunikacyjnych, jednakże nie niosło skutków finansowych.

Ad 3. Dokumentacja finansowo-księgową zadania

Zakwalifikowanie wpływu dopłaty na nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej

W wyniku analizy ewidencji księgowej kontrolujący stwierdzili, że wpływ środków z dopłaty zakwalifikowano do nieprawidłowego paragrafu klasyfikacji budżetowej. Zostały one ujęte w §2710 – Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących.

(dowód: akta kontroli od str. 451 do str. 452)

Na powyższą okoliczność wyjaśnień udzielił Burmistrz Tuczna „W paragrafie klasyfikacji budżetowej w 2021 r. nastąpiła pomyłka pisarska, która nie wpłynęła na właściwe wydatkowanie środków finansowych, zgodnie z przeznaczonym celem”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

W myśl art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych dochody publiczne, wydatki publiczne i przychody (...), klasyfikuje się według: działów i rozdziałów – określających rodzaj działalności: paragrafów – określających rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku (...).

W powyższym przypadku Jednostka otrzymała **dopłatę ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej – funduszu celowego, a nie dotacji**, zatem błędem było jej zaksięgowanie w §2710 – Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących. Właściwym paragrafem na ujęcie wpływu środków z dopłaty jest §2170 – Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych.

Zgodnie z wyjaśnieniem przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości była pomyłka pisarska. Skutkiem powyższej nieprawidłowości było wykazanie w ewidencji księgowej danych w zakresie wpływu środków z Funduszu w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej. Powyższe miało również wpływ na sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

Ad 5. Rozliczenie zadania

Brak zwrotu części niewykorzystanych środków dopłaty

Kontrolujący ustalili, że Gmina na realizację zadania w 2021 r. otrzymała dopłatę w łącznej wysokości 32 260,54 zł, natomiast wykonanie wydatków wyniosło 30 511,76 zł. W związku z powyższym zwrot dopłaty powinien stanowić kwotę 1 748,78 zł (32 260,54 zł – 30 511,76 zł = 1 748,78 zł). W dniu 14 stycznia 2022 r. Jednostka dokonała jedynie zwrotu środków z dopłaty w wysokości 844,37 zł, natomiast nie zwrócono środków w kwocie 904,41 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 451 do str. 455, od str. 458 do str. 459, od str. 462 do str. 463)

W powyższym zakresie Burmistrz Tuczna wyjaśnił, że „*Gmina błędnie obliczyła kwotę zwrotu środków z dopłaty*”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Zgodnie z §4 ust. 2 umów o dopłatę zawartych z Wojewodą Zachodniopomorskim niewykorzystane środki z dopłaty w kwocie 904,41 zł Jednostka powinna była zwrócić w terminie do 15 stycznia 2022 r.

Niezwrócenie niewykorzystanych środków dopłaty w terminie określonym w umowie z Wojewodą Zachodniopomorskim (§4 ust. 2) stanowi naruszenie jej zapisów. Ponadto należy stwierdzić, że do kwot niewykorzystanych i zwróconych po terminie należy naliczyć odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych (tj. od dnia 16 stycznia 2022 r.).

Zgodnie z art. 54 §1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa odsetek od dopłaty nie nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł.

Kwota środków dopłaty podlegających zwrotowi do budżetu państwa wynosi 904,41 zł.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień

Ad 1. Wniosek o objęcie dopłatą

Nieprzedłożenie wymaganego załącznika do wniosku o objęcie dopłatą (IV i V nabór)

W wyniku analizy korekt wniosków o objęcie dopłatą wraz z załącznikami (IV i V nabór) stwierdzono, że Gmina w obu przypadkach nie przedłożyła załącznika nr 6, tj. mapy poglądowej/schematu połączeń komunikacyjnych, przystanków, miejscowości początkowej i końcowej linii komunikacyjnej wraz z podaniem miejscowości, w których są zlokalizowane.

(dowód: akta kontroli od str. 303 do str. 349)

W związku z powyższym Jednostka wyjaśniła, że „Gmina do wniosku o objęcie dopłatą nie dołączyła mapy poglądowej/schematu połączeń komunikacyjnych przez niedopatrzenie pracownika, ponadto Urząd Wojewódzki nie domagał się jej uzupełnienia”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Mając na uwadze powyższą odpowiedź należy stwierdzić, że zgodnie z art. 24 ust. 7 ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, do wniosku, o którym mowa w ust. 4, Organizator dołącza dokumenty potwierdzające dane i informacje zawarte we wniosku. Gmina była zatem zobowiązana przedłożyć do składanego wniosku ww. mapę lub schemat.

Zgodnie z wyjaśnieniem Jednostki przyczyną stwierdzonego uchybienia było niedopatrzenie pracownika. Skutkowało to brakiem przedłożenia wymaganych załączników do wniosków, tj. mapy poglądowej/ schematu połączeń komunikacyjnych, przystanków, miejscowości początkowej i końcowej linii komunikacyjnej wraz z podaniem miejscowości, w których są zlokalizowane.

Niezgodne dane w zakresie liczby zatrzymań autobusu na przystankach (IV i V nabór)

W wyniku analizy wniosków o objęcie dopłatą stwierdzono, że Gmina wykazała nieprawidłową liczbę zatrzymań autobusu na przystankach komunikacyjnych.

Z danych ujętych w korekcie wniosku o objęcie dopłatą (IV nabór) wynika, że liczba zatrzymań wynosi 10. Z rozkładu jazdy załączonego do wniosku wynika natomiast 12 zatrzymań na krótkim kursie oraz 16 na długim kursie.

(dowód: akta kontroli str. 308, od str. 315 do str. 318)

W związku z powyższym Burmistrz Tuczna wyjaśnił, że „Gmina w pkt 16 wniosku o objęcie dopłatą wykazała liczbę zatrzymań autobusu jako 10, gdyż policzono przystanki na krótszej pętli bez pierwszego i ostatniego przystanku”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Należy zauważyć, że w dniu 4 sierpnia 2021 r. Wydział Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego ZUW zwrócił się do Jednostki o poprawę wniosku przesłanego w dniu 30 lipca 2021 r., w części dotyczącej ilości zatrzymań autobusu na przystankach, wskazując, że „(...) podano we wniosku łączną liczbę – proszę podać w ujęciu dla pojedynczego kursu (...)”. Mając na uwadze powyższe, we wniosku o objęcie dopłatą Gmina powinna wykazać liczbę zatrzymań

autobusu na przystankach komunikacyjnych z uwzględnieniem faktu, że autobus będzie jeździł na dwóch rodzajach kursów, tj. długim i krótkim.

(dowód: akta kontroli od str. 313 do str. 314)

Z przedłożonego do wniosku rozkładu jazdy wynika, że liczba przystanków ogółem na linii wynosi 17. Przy długim kursie (godz. 6:50, 14:35) autobus przejeżdża/nie zatrzymuje się na jednym przystanku, tj. Tuczo ul. Wolności, zatem na tym kursie Gmina powinna wykazać 16 przystanków. Natomiast w przypadku krótkiego kursu (godz. 5:45, 16:10) autobus przejeżdża/nie zatrzymuje się na 5 przystankach, tj. Tuczo ul. Wolności, Jeziorki Wałeckie (x 2), Krępa Krajeńska, Rzeczyca, zatem na tym kursie Gmina powinna wykazać 12 przystanków.

Ponadto należy wskazać, że przystanek początkowy i końcowy, tj. Tuczo ul. 1 Maja powinien być liczony jako dwa przystanki. Gmina natomiast pominęła te przystanki przy obliczaniu liczby zatrzymań autobusu.

(dowód: akta kontroli str. 308)

W korekcie wniosku o objęcie dopłatą (V nabór) Gmina wykazała, że liczba zatrzymań autobusu na przystankach wynosi 7. Z przedłożonego do ww. wniosku rozkładu jazdy wynika natomiast 13 przystanków.

(dowód: akta kontroli str. 326, od str. 339 do str. 343)

Mając na uwadze stwierdzoną rozbieżność Burmistrz Tuczo poinformował, że „Gmina we wniosku o objęcie dopłatą wskazała liczbę zatrzymań autobusu na przystankach komunikacyjnych jako 7, gdyż policzono przystanki tylko w jedną stronę bez pierwszego przystanku”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Jak wynika z udzielonych wyjaśnień Gmina we wniosku o objęcie dopłatą wykazała liczbę zatrzymań autobusu tylko w jedną stronę (tj. Tuczo ul. 1 Maja, Tuczo ul. Wolności, Tuczo ul. Wolności (osiedle), Tuczo ul. Dworcowa, Lubiesz, Marcinkowice, Jamienko – 7 przystanków). Jak wynika natomiast z przedłożonego rozkładu jazdy jeden kurs autobusu na linii powinien być liczony w obie strony (np. kurs rozpoczynający się o 8:30 w Tuczo ul. 1 Maja o godz. 08:46 przyjeżdża do miejscowości Jamienko i rusza w drogę powrotną do Tuczo). Mając na względzie powyższe przystanek w miejscowości Jamienko należy liczyć tylko raz, zatem liczba zatrzymań autobusu na tej linii wynosi 13.

(dowód: akta kontroli str. 326)

Zgodnie z wyjaśnieniami Gminy przyczyną stwierdzonego uchybienia było wykazanie jedynie przystanków na krótszej pętli bez pierwszego i ostatniego przystanku (IV nabór) oraz policzenie przystanków tylko w jedną stronę bez pierwszego przystanku (V nabór). Powyższe skutkowało wykazaniem we wnioskach o objęcie dopłatą w IV i V naborze nieprawidłowej liczby przystanków na linii.

Niedokonanie zmian w treści zapisów umowy zawartej z przewoźnikiem

W dniu 20 października 2021 r. Gmina Tuczno zawarła z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. w Wałczu umowę o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Tuczno – linia komunikacyjna nr 68060 relacji Tuczno-Lubiesz-Marcinkowice-Tuczno. Umowę zawarto na okres od dnia 20 października do 31 grudnia 2021 r., natomiast przewoźnik rozpoczął kursy od 18 października 2021 r. Kontrolujący ustalili, że Jednostka nie dokonała stosownych zmian zapisów umowy dot. okresu jej obowiązywania.

(dowód: akta kontroli od str. 396 do str. 404)

Jak wyjaśnił Burmistrz Tuczna „Przewoźnik w miesiącu październiku 2021r. rozpoczął kursowanie dwa dni wcześniej tj. 18.10.2021r. gdyż zaczął pracę od poniedziałku a nie jak mówiła umowa od środy 20.10.2021r. (niedopatrzenie pracownika PKS).” Powyższe znajduje również potwierdzenie w załączniku do faktury SP1/92/10/2021, z którego wynika, że w miesiącu październiku na trasie zrealizowano łącznie 880 km, tj. 10 dni roboczych (88 km [dzienna długość trasy] x 10 dni = 880 km). Przedmiotowa faktura została przez Gminę opłacona w dniu 30 listopada 2021 r.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Należy zauważyć, że Gmina nie zakwestionowała treści ww. faktury i uregulowała ją w wymaganym terminie, co potwierdza, iż Jednostka posiadała wiedzę o wykonaniu przez PKS Sp. z o.o. w Wałczu większej liczby dni pracy niż pierwotnie założono w umowie. Z uwagi na ten fakt Gmina zobowiązana była do dokonania zmian w umowie zawartej z przewoźnikiem, tak aby jej zapisy prawidłowo odzwierciedlały termin i sposób realizacji zadania.

Ad 2. Realizacja zadania

Praca eksploatacyjna

Rozbieżność pomiędzy faktycznie wykonaną pracą eksploatacyjną, a tą wykazywaną w dokumentach przekazywanych do Wojewody

W wyniku analizy przedstawionych w toku kontroli dokumentów oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono, że Gmina we wnioskach o dopłatę, kwartalnych i rocznych sprawozdaniach rozliczających dopłatę oraz załącznikach do tych dokumentów nieprawidłowo wykazała liczbę dni pracy oraz wielkość pracy eksploatacyjnej na liniach komunikacyjnych. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Okres rozliczeniowy	Źródło danych	Długość linii komunikacyjnej (w wkm)	Liczba dni pracy eksploatacyjnej	Wielkość pracy eksploatacyjnej (w wkm)	Faktyczna liczba dni pracy ustalona w trakcie czynności kontrolnych	Faktyczna wielkość pracy eksploatacyjnej ustalona w trakcie czynności kontrolnych (w wkm)
1	2	3	4	5	6	7 (3 x 6)

IV nabór (umowa nr 45/IR/FRPA/2021)						
III kwartał	Wniosek o dopłatę	120	22	2 640	22	2 640
	Załącznik do wniosku		x	2 640		
	Kwartalne sprawozdanie		x	2 640		
	Załącznik do sprawozdania		22	2 640		
IV kwartał	Wniosek o dopłatę		64	7 680	63	7 560
	Załącznik do wniosku		64	7 680		
	Kwartalne sprawozdanie		x	7 680		
	Załącznik do sprawozdania		x	7 560		
2021 r.	Sprawozdanie roczne	x	10 200	85	10 200	
	Załącznik do sprawozdania	x	10 200			
V nabór (umowa nr 52/IR/FRPA/2021)						
IV kwartał	Wniosek o dopłatę	88	53	4 664	52	4 576
	Załącznik do wniosku		53	4 664		
	Kwartalne sprawozdanie		x	5 124		
	Załącznik do sprawozdania		x	5 124		
2021 r.	Sprawozdanie roczne		x	5 124	52	4 576
	Załącznik do sprawozdania		x	5 124		

(dowód: akta kontroli od str. 409 do str. 415, od str. 424 do str. 429, od str. 438 do str. 444, str. 599, od str. 514 do str. 520, 527 do str. 530, str. 525, od str. 534 do str. 537 od str. 542 do str. 545, od str. 548 do str. 549, od str. 551 do str. 554, str. 557, str. 599)

W odniesieniu do IV kwartału 2021 r. (IV nabór) Gmina we wniosku o dopłatę i załączonym zestawieniu wykonania pracy przewozowej wykazała, że liczba dni pracy w okresie wyniosła 64 dni, a wielkość pracy przewozowej to 7 680 wkm. W kwartalnym sprawozdaniu rozliczającym dopłatę również wykazano wielkość pracy przewozowej w wysokości 7 680 wkm. Natomiast w rocznym sprawozdaniu rozliczającym dopłatę wykazano dane zgodne ze stanem faktycznym.

(dowód: akta kontroli od str. 424 do str. 429 oraz od str. 531 do str. 533)

Z analizy przedłożonego przez Gminę zestawienia ilości przepracowanych dni na liniach kontrolujący ustalili, że w dniu 12 listopada 2021 r. kursy na linii nie odbyły się. Z uwagi na ten fakt, w IV kwartale 2021 r. faktycznie zrealizowano 63 dni pracy przewozowej (tj. X – 21 dni, XI – 19 dni, XII – 23 dni), a jej łączna wielkość wyniosła 7 560 wkm (tj. X – 2 520 wkm, XI – 2 280 wkm, XII – 2 760 wkm).

(dowód: akta kontroli str. 444)

W powyższym zakresie Burmistrz Tucznia wyjaśnił, że: „*We wniosku za IV kwartał omyłkowo wykazano wielkość pracy przewozowej i ujęto kursy z 12 listopada 2021r. W sprawozdaniu za IV kwartał 2021r. omyłkowo podano wielkość pracy przewozowej na linii Tucznia – Płociczno. (błąd pracownika)*”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

W odniesieniu do IV kwartału 2021 r. (V nabór) Gmina we wniosku o dopłatę i załączonym zestawieniu wykonania pracy przewozowej wykazała, że liczba dni pracy w okresie wyniosła 53 dni, a wielkość pracy przewozowej to 4 664 wkm. Natomiast w kwartalnym i rocznym sprawozdaniu rozliczającym dopłatę oraz załącznikach do tych dokumentów wykazano wielkość pracy przewozowej w wysokości 5 124 wkm.

(dowód: akta kontroli od str. 438 do str. 443, od str. 534 do str. 537, od str. 551 do str. 554 oraz str. 557)

Kontrolujący ustalili, że w dniu 12 listopada 2021 r. kursy na linii nie odbyły się. Z uwagi na powyższe w IV kwartale 2021 r. liczba dni pracy przewozowej powinna wynieść 52 (tj. X – 10 dni, XI – 19 dni, XII – 23 dni), a jej łączna wielkość 4 576 wkm (tj. X – 880 wkm, XI – 1 672 wkm, XII – 2 024 wkm).

(dowód: akta kontroli od str. 396 do str. 404 oraz str. 444)

Burmistrz Tuczna poinformował, że *„We wniosku o dopłatę za IV kwartał wykazano 53 dni pracy przez przeoczenie. Dane w sprawozdaniu za IV kwartał 2021r. dot. Linii Tucžno – Jamienko omyłkowo wykazano wielkość pracy przewozowej. W sprawozdaniu za 2021r. omyłkowo podano wielkość pracy przewozowej na linii Tucžno – Jamienko. (błąd pracownika)”*.

Jak wynika z udzielonych wyjaśnień przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości były omyłki i błędy pracownika Urzędu Gminy Tucžno. Skutkowało to wykazywaniem przez Gminę w dokumentacji przekazywanej do Wojewody danych niezgodnych ze stanem faktycznym w zakresie liczby dni pracy oraz wielkości pracy eksploatacyjnej na liniach, jednakże nie miało skutków finansowych.

Wykazanie we wniosku o dopłatę za okres rozliczeniowy IV kwartał 2021 r. (IV nabór) nieprawidłowej kwoty niewykorzystanych środków z poprzedniego okresu rozliczeniowego

Kontrolujący stwierdzili, że we wniosku o dopłatę za IV kwartał 2021 r. (IV nabór) Gmina nieprawidłowo wykazała, że kwota niewykorzystanych środków z poprzedniego okresu rozliczeniowego wynosi 5 104,53 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 424 do str. 429)

W powyższym zakresie Burmistrz Tuczna poinformował, że *„We wniosku o dopłatę za IV kwartał dot. linii Tucžno – Płociczno wykazano omyłkowo kwotę niewykorzystanych środków winno być 0,0”*.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Należy zauważyć, że w III kwartale 2021 r. Gmina nie otrzymała środków dopłaty, bowiem pierwszą transzę przekazano w dniu 18 października 2021 r. tj. w IV kwartale 2021 r. Z uwagi na ten fakt, we wniosku o dopłatę należało wykazać, że kwota niewykorzystanych środków z poprzedniego okresu rozliczeniowego wynosi 0,00 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 451 do str. 452 oraz str. 454)

Jak wynika z udzielonych wyjaśnień przyczyną stwierdzonego uchybienia była omyłka, która skutkowałą wykazaniem błędnych danych w zakresie kwoty pozostałej do wykorzystania z poprzedniego okresu rozliczeniowego we wniosku o dopłatę za IV kwartał 2021 r.

Brak dostatecznego nadzoru Organizatora nad realizacją zadania

Na podstawie udzielonych przez Gminę wyjaśnień kontrolujący stwierdzili, że:

1. Nie przeprowadzono kontroli funkcjonowania linii relacji Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno.

Burmistrz Tuczna oświadczył, że *„Kontrola na linii relacji Tuczno-Wrzosy-Rzeczyca-Jeziorki Wałeckie-Krępa Krajeńska-Jeziorki Wałeckie-Rzeczyca-Wrzosy-Tuczno nie była przeprowadzona”*.
(dowód: akta kontroli str. 55)

Kontrolujący zapytali jaka była przyczyna braku nadzoru nad realizacją przewozów na tej linii. Uzyskano następujące wyjaśnienie *„Gmina Tuczno nie przeprowadziła kontroli na linii Tuczno-Płociczno, gdyż nie było żadnych skarg ani innych niepokojących informacji w związku z przewozami na tej linii komunikacyjnej”*.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Należy zauważyć, że brak skarg oraz niepokojących informacji nie oznacza, że Gmina nie powinna prowadzić nadzoru nad przewozami autobusowymi wykonywanymi przez podmiot zewnętrzny. Środki, które Wojewoda przekazał na funkcjonowanie linii są środkami publicznymi, dlatego Jednostka powinna przeprowadzać kontrolę prawidłowości wykonania przewozów na tej linii.

Z udzielonych wyjaśnień wynika, że Gmina nie przeprowadziła kontroli linii z uwagi na to, że nie wpłynęły do niej żadne skargi i wnioski na jej funkcjonowanie. Powyższe skutkowało brakiem nadzoru nad przewozami autobusowymi finansowanymi ze środków publicznych na tej linii.

2. Nie weryfikowano czy na liniach objętych dopłatą wystąpił dodatni wynik finansowy.

Jednostka poinformowała, że *„Gmina nie weryfikowała czy na liniach objętych dopłatą nie wystąpił dodatni wynik finansowy, gdyż nie ma wymogów do przeprowadzania takich kontroli”*.
(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Jak wynika z zapisów art. 14 ust. 3 ustawy o funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz §3 ust. 10 umów zawartych z Wojewodą Zachodniopomorskim w przypadku, gdy w okresie rozliczeniowym dla pojedynczej linii komunikacyjnej w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej wystąpi dodatni wynik finansowy, pomimo pomniejszenia go o kwotę rozsądnego zysku, Organizator nie

występuje z wnioskiem o dopłatę do tej linii. (...)”. Powyższe zapisy obligowały Gminę do dokonywania ustaleń w zakresie wystąpienia ewentualnego dodatniego wyniku finansowego na każdej pojedynczej linii komunikacyjnej, a w przypadku jego stwierdzenia nie występowania z wnioskiem o dopłatę na daną linię.

Zgodnie z wyjaśnieniem Jednostki, przyczyną nieweryfikowania czy na liniach objętych dopłatą wystąpił dodatni wynik finansowy, był brak wymogu, co do konieczności przeprowadzania takich kontroli. Powyższe skutkowało ryzykiem pobrania dopłaty, pomimo uzyskania dodatniego wyniku finansowego na linii komunikacyjnej.

3. Nie dokonywano analizy prawidłowości wykazanego deficytu oraz faktycznie zrealizowanej pracy eksploatacyjnej przez przewoźnika.

W powyższym zakresie wyjaśniono, że *„Gmina nie dokonywała prawidłowości wykazywanego deficytu na liniach komunikacyjnych za poszczególne okresy rozliczeniowe, gdyż na danym stanowisku pracy nie było zatrudnionej osoby a pracownik zajmujący się w danej chwili powyższym zadaniem nie miał wiedzy jak należy tego dokonać (brak doświadczenia) poza tym inne obowiązki na danym stanowisku uniemożliwiły mu wglębiecie się w zadanie. Ponadto nie ma wytycznych, które obligowały by Gminę to przeprowadzania takich kontroli”*.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Natomiast odnosząc się do sprawdzania wykonanej pracy eksploatacyjnej poinformowano, że *„Gmina nie weryfikowała wielkości faktycznie realizowanej pracy eksploatacyjnej przez przewoźnika w danym okresie rozliczeniowym, gdyż nie dysponuje fizycznie personelem, który mógłby się zająć tylko i wyłącznie kontrolą i realizacją danego programu”*.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia należy stwierdzić, że Gmina jako beneficjent środków publicznych z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej zobligowana była do weryfikowania danych w zakresie deficytu linii, który ustalany był przez przewoźnika, a także do sprawdzania wielkości wykonanej przez niego pracy eksploatacyjnej. Podkreślenia wymaga fakt, że nieprawidłowe dane w tym zakresie były przedkładane Wojewodzie m.in. we wnioskach o dopłatę i sprawozdaniach, co spowodowało brak wartości informacyjnej tych dokumentów. Ponadto należy zauważyć, że zwiększony nadzór w zakresie deficytu linii komunikacyjnej oraz wykonanej pracy eksploatacyjnej pozwoliłby na zminimalizowanie ryzyka wystąpienia stwierdzonych błędów.

Jak wynika z wyjaśnień Jednostki nie dokonywała ona analizy prawidłowości wykazanego deficytu oraz zrealizowanej pracy eksploatacyjnej z uwagi na brak personelu, który mógłby się zająć weryfikacją tych danych. Ponadto wskazano na brak wytycznych, które obligowałyby Gminę do przeprowadzania takich kontroli. Powyższe skutkowało przekazywaniem do Wojewody Zachodniopomorskiego niezwyfikowanych danych w dokumentacji zadania.

Ad 4. Sprawozdawczość

Nieterminowe złożenie kwartalnego sprawozdania rozliczającego dopłatę (IV nabór)

Ustalono, że Jednostka przedłożyła sprawozdanie rozliczające dopłatę za III kwartał 2021 r. w dniu 15 października 2021 r. (termin do dnia 14 października 2021 r.).

(dowód: akta kontroli od str. 508 do str. 514)

W związku z powyższym Burmistrz Tuczna wyjaśnił, że „*Sprawozdanie za IV [sic!] kwartał 2021 r. dot. Linii Tucžno – Płociczno zostało złożone nieterminowo z uwagi na chorobę pracownika*”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Mając na uwadze wyjaśnienia Jednostki należy zauważyć, że zgodnie z §5 ust. 1 pkt 1 umowy nr 45/IR/FRPA/2021 Organizator zobowiązany był przedłożyć ww. sprawozdanie do dnia 14 października 2021 r.

Zgodnie z wyjaśnieniem Jednostki przyczyną stwierdzonego uchybienia była choroba pracownika odpowiedzialnego za terminowe przesłanie sprawozdania. Skutkowało to nieprzestrzeganiem zapisów zawartych w umowie z Wojewodą i nieterminowym złożeniem dokumentu.

Nieprawidłowe wykazanie kwot otrzymanych środków z dopłaty w sprawozdaniach kwartalnych (IV nabór)

W sprawozdaniu za III i IV kwartał 2021 r. (IV nabór) Gmina nieprawidłowo wykazała kwotę otrzymanych środków z dopłaty. Poniżej tabela w tym zakresie.

Sprawozdanie za kwartał:	Otrzymana kwota dopłaty na dzień składania sprawozdania:	
	sprawozdanie	dokumentacja finansowo-księgową
III	7 365,60 zł	0,00 zł
IV	13 806,94 zł	21 172,54 zł

(dowód: akta kontroli od str. 515 do str. 520, od str. 527 do str. 529 oraz od str. 451 do str. 452)

Mając na uwadze powyższe kontrolujący zapytali, dlaczego w sprawozdaniu za III kwartał (data przekazania korekty do ZUW w dniu 15 października 2021 r.) wykazano, że otrzymana kwota dopłaty w tym kwartale wyniosła 7 365,60 zł, jeżeli z dokumentacji finansowo-księgowej wynika, że Jednostka otrzymała ww. kwotę 18 października 2021 r., tj. w IV kwartale. Uzyskano następujące wyjaśnienie „*W sprawozdaniu za III kwartał dot. linii Tucžno – Płociczno wykazano omyłkowo błędną kwotę dopłaty. (błąd pracownika)*”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Ponadto poproszono o wyjaśnienie przyczyny wykazania w sprawozdaniu rozliczającym dopłatę w IV kwartale, że otrzymana kwota dopłaty w tym kwartale wyniosła 13 806,94 zł, jeżeli Jednostka otrzymała łącznie 21 172,54 zł (7 365,60 zł + 13 806,94 zł). Burmistrz Tuczna poinformował, że „*W sprawozdaniu za IV kwartał dot. Linii Tuczno – Płociczno błędnie wykazano kwotę dopłaty w danym kwartale. (błąd pracownika)*”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, że Gmina przedkładając kwartalne sprawozdania rozliczające dopłatę powinna w nich zamieszczać prawidłowe i zweryfikowane dane.

Zgodnie z wyjaśnieniami Jednostki przyczyną stwierdzonych uchybień był błąd pracownika, co skutkowało przekazaniem do Wojewody Zachodniopomorskiego sprawozdań za III i IV kwartał z nieprawidłowymi danymi w zakresie otrzymanych kwot dopłaty.

Błędne wykazanie kwot wkładu własnego i wykorzystanej dopłaty w załącznikach do rocznych sprawozdań rozliczających dopłatę (IV nabór)

Kontrolujący stwierdzili, że Jednostka do sprawozdania rocznego rozliczającego dopłatę (IV nabór) dołączyła załącznik, w którym błędnie wykazano kwotę wkładu własnego oraz kwotę wykorzystanej dopłaty. Poniżej tabele w tym zakresie.

Wkład własny

miesiąc	Wkład własny wykazany w:		Różnica
	załączniku do sprawozdania rocznego	ewidencji księgowej	
1	2	3	4 (2 - 3)
wrzesień	608,69 zł	498,69 zł	110,00 zł
październik	561,81 zł	541,81 zł	20,00 zł
listopad	904,28 zł	904,28 zł	0,00 zł
grudzień	2 973,87 zł	2 973,87 zł	0,00 zł
Razem	5 048,65 zł	4 918,65 zł	130,00 zł

Zgodnie z danymi zawartymi w powyższej tabeli, Gmina w załączniku do sprawozdania rocznego rozliczającego dopłatę wykazała zawyżoną kwotę wkładu własnego o 130,00 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 547 do str. 549, od str. 456 do str. 457 oraz od str. 460 do str. 461)

Dopłata

miesiąc	Kwota dopłaty wykazana w:		Różnica
	załączniku do sprawozdania rocznego	ewidencji księgowej	
1	2	3	4 (2 - 3)

wrzesień	4 488,27 zł	4 488,17 zł	0,10 zł
październik	4 876,28 zł	4 876,28 zł	0,00 zł
listopad	4 621,78 zł	3 717,47 zł	904,31 zł
grudzień	6 361,20 zł	6 361,20 zł	0,00 zł
Razem	20 347,53 zł	19 443,12 zł	904,41 zł

Zgodnie z danymi zawartymi w powyższej tabeli, Gmina w załączniku do sprawozdania rocznego rozliczającego dopłatę wykazała zawyżoną kwotę dopłaty o 904,41 zł.

(dowód: akta kontroli od str. 547 do str. 549, od str. 458 do str. 459 oraz od str. 462 do str. 463)

Mając na uwadze stwierdzone rozbieżności Jednostka udzieliła następującego wyjaśnienia „Zestawienie wykonania pracy przewozowej przez Operatora w 2021 r. dot. linii Tuczo- Płociczno zostało błędnie przeliczone z uwagi na przyjętą złą metodologię obliczeń z powodu których pojawiły się błędy rachunkowe”.

(dowód: akta kontroli od str. 174 do str. 201)

Należy zaznaczyć, że Gmina przekazując do ZUW załącznik do rocznego sprawozdania rozliczającego dopłatę zobowiązana była przedstawić w nim zweryfikowane i zgodne z ewidencją księgową dane w zakresie wydatkowanych środków własnych oraz środków z dopłaty. Ponadto podkreślenia wymaga, że poprawne sporządzenie sprawozdania pozwoliłoby uniknąć nieprawidłowości w zakresie braku zwrotu niewykorzystanych środków dopłaty.

Zgodnie z wyjaśnieniem Jednostki, przyczyną stwierdzonego uchybienia była błędna metodologia obliczeń oraz błędy rachunkowe. Powyższe skutkowało wykazaniem danych niezgodnych ze stanem faktycznym w zakresie wydatkowanej kwoty środków własnych i dopłaty.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacja Burmistrza Tuczna z dnia 9 maja 2022 r. 2. Oświadczenia Burmistrza Tuczna z dnia 4 maja 2022 r. 3. Oświadczenie Burmistrza Tuczna z dnia 9 maja 2022 r. 4. Oświadczenia Burmistrza Tuczna z dnia 10 maja 2022 r. 5. Wyjaśnienia Burmistrza Tuczna z dnia 27 maja 2022 r. 6. Wyjaśnienie Burmistrza Tuczna z dnia 9 maja 2022 r.
Ocena obszaru kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2021 r. ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.
Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania	W wyniku naborów ogłoszonych w 2021 roku przez Wojewodę Zachodniopomorskiego Gmina Tuczo złożyła dwa wnioski o objęcie dopłatą na utworzenie połączeń autobusowych na terenie Gminy. Podpisane umowy z Wojewodą stworzyły możliwość

	<p>uruchomienia dwóch linii komunikacyjnych o długości 120 i 88 kilometrów. Uruchomione dzięki środkom z dopłaty połączenia komunikacyjne pozwoliły usprawnić przemieszczanie się społeczności lokalnej po terenie Gminy.</p> <p>Dofinansowanie z Funduszu pozwoliło mieszkańcom Gminy Tuczo na dopasowanie połączeń komunikacyjnych do ich potrzeb, w zakresie dostępu do pracy, ośrodków zdrowia, urzędów. Należy jednak zauważyć, że z uwagi na małą liczbę pasażerów korzystających z linii relacji Tuczo-Lubiesz-Marcinkowice-Jamienko (w okresie 3 miesięcy liczba osób, które skorzystały z przejazdów wyniosła 6) Gmina podjęła decyzję, że nie będzie wnioskowała o środki z dopłaty w kolejnych naborach na tą linię.</p> <p>Ocena pozytywna z nieprawidłowościami wynika m.in. z braku dokonania zwrotu niewykorzystanych środków dopłaty w kwocie 904,41 zł, przyjęcia nieprawidłowej kwoty przychodów do obliczenia deficytu linii komunikacyjnych oraz niekompletnych zapisów w treści umów zawartych z operatorem pod względem zgodności z art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (IV i V nabór).</p>
Wpis do książki kontroli	Nr 8
Zalecenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonać zwrotu niewykorzystanej dopłaty w kwocie 904,41 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi począwszy od dnia 16 stycznia 2022 r. <p>W przypadku realizacji tego rodzaju zadań w przyszłości zalecam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. W umowie z operatorem zawierać wszystkie zapisy określone w art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. 3. Do obliczania deficytu linii komunikacyjnej przyjmować prawidłowe kwoty przychodów. 4. Wpływ środków dopłaty ujmować na prawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej. 5. Do wniosku o objęcie dopłatą załączać wszystkie wymagane załączniki, które zostały zweryfikowane i w sposób prawidłowy potwierdzają dane zawarte w tym wniosku. 6. We wnioskach o objęcie dopłatą wykazywać prawidłowe dane w zakresie liczby zatrzymań autobusu na przystankach. 7. Dokonywać stosownych zmian w umowie zawartej z przewoźnikiem, tak aby jej zapisy prawidłowo odzwierciedlały termin i sposób realizacji zadania.

	<ol style="list-style-type: none"> 8. We wnioskach o dopłatę, kwartalnych i rocznych sprawozdaniach oraz załącznikach do tych dokumentów wykazywać prawidłowe dane w zakresie liczby dni pracy oraz wielkości pracy eksploatacyjnej. 9. W kwartalnych wnioskach o dopłatę wykazywać prawidłowe kwoty niewykorzystanych środków z dopłaty z poprzedniego okresu rozliczeniowego. 10. Prowadzić nadzór nad realizacją zadania, tj. prawidłowości funkcjonowania linii komunikacyjnych, weryfikować czy na liniach objętych dopłatą wystąpił dodatni wynik finansowy, przeprowadzać analizę prawidłowości wykazanego deficytu oraz faktycznie zrealizowanej pracy eksploatacyjnej przez przewoźnika. 11. Terminowo przedkładać kwartalne sprawozdania rozliczające dopłatę. 12. W kwartalnych sprawozdaniach rozliczających dopłatę prawidłowo wykazywać kwotę otrzymanych środków z dopłaty. 13. W załącznikach do rocznych sprawozdań rozliczających dopłatę prawidłowo wykazywać kwoty wkładu własnego i wykorzystanej dopłaty.
<p>Pouczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. - Zwroty proszę kierować na właściwe rachunki bankowe Wojewody Zachodniopomorskiego, tj.: nr 41 1010 1599 0056 3013 9130 0000 – dla dopłaty, nr 41 1010 1599 0056 3013 9130 0000 – dla odsetek. - Opis dokonywanego przelewu powinien zawierać pełną klasyfikację budżetową, rok, w którym uzyskano zwracaną dopłatę, wskazanie czy jest to zwrot dopłaty wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem (dopisek: <i>dot. WNzP</i>), pobranej w nadmiernej wysokości (<i>dot. PwNW</i>) czy też nienależnie pobranej (<i>dot. NP</i>), a także odniesienie do numeru pisma i daty wystąpienia pokontrolnego. - Odsetki należy naliczyć począwszy od dnia wskazanego w zaleceniu, tj. razem z odsetkami za ten dzień, a nie liczącymi dopiero od następnego dnia. - Odsetek od dopłaty nie nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł.

	<p><i>[Art. 54 §1 pkt 5) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r., poz. 1540 ze zm.)].</i></p> <p>– Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.</p>
<p>PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ</p>	<p style="text-align: center;">z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Mateusz Wagemann</i> II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI</p>